

Тернопільська
Обласна
Бібліотека
для Дітей

Інформаційно-
бібліографічний відділ

Календар **знаменних** **та пам'ятних дат**

2022

Тернопіль 2021

УДК 050

З 72

Знаменні і пам'ятні дати 2022 року : календар / Терноп. обл. б-ка для дітей ; уклад. Ракоча Г. В. – Тернопіль, 2021. – 36 с.

Обласна бібліотека для дітей продовжує щорічне видання календаря «Знаменні і пам'ятні дати».

До чергового випуску включено імена українських та зарубіжних ювілярів: письменників, представників мистецтва, суспільно-громадських діячів, а також митців Тернопілля. Висвітлені основні політичні та релігійні свята України, визначні міжнародні культурно-мистецькі дати та дати, що стосуються захисту дітей.

В додатку до календаря: міста-ювіляри, бібліотеки-ювіляри, книги-ювіляри і календар неформальних свят.

Видання адресовано фахівцям бібліотек, педагогам-організаторам, працівникам позашкільних навчальних закладів.

Дана інформація допоможе раціонально спланувати роботу дитячих книгозбірень на 2022 рік, доповнити та урізноманітнити їхню діяльність цікавими заходами та культурно-освітніми проєктами.

Матеріал підготувала:
Відповідальна за випуск:

Ракоча Г. В.
Новицька Н.С.

Комп'ютерний дизайн:

Чайковський В. І.

Визначні десятиліття, проголошені ООН

2013 – Міжнародне десятиліття зближення культур

2022

2014 – Десятиліття стійкої енергетики для всіх

2023

2015 – Міжнародне десятиліття осіб

2024 африканського походження

2016 – Десятиліття дій Організації Об'єднаних

2025 Націй з проблем харчування

***

2018 – Десятиліття української мови

2027

2022-й – проголошено Роком Ярослава Стецька в
Тернопільській області

Визначні дати 2022 року

775 років з часу (1247) заснування Львова Галицьким князем
Данилом Романовичем

750 років з часу (1272) проголошення князем Левом
Даниловичем міста Львова столицею Галицько-
Волинського князівства

- 475** років з часу (1547) перемоги козаків під проводом барського старости Берната Претвиця в бою з татарами під Очаковим
- 450** років з часу (1572) заснування реєстрового козацтва
- 400** років з часу (1622) морського походу запорізьких козаків на допомогу донським. Французький посол де Сезі про ці походи писав: «Поява 4-ох козацьких човнів викликала більшу розгубленість, ніж якби з'явилася чума – так вони боялися козаків...»
- 400** років з часу (1622) вдалого походу на Перекоп під орудою козацького гетьмана Михайла Дорошенка
- 300** років тому (1722) обрано Павла Полуботка наказним гетьманом України
- 250** років з часу (1772) арешту за участь у Кирило-Мефодіївському братстві поета Тараса Шевченка та історика Миколи Костомарова
- 100** років з часу (1922) ухвалення рішення політбюро ЦК КП(б)У про вивезення 8 млн. пудів хліба з голодуючої України до Росії
- 75** років з часу (1947) масового виселення українців з південно-східних регіонів Польщі на західні та північні території України та початок однієї з найбільших депортацій населення Західної України до Казахстану (операція «Захід»)
- 25** років з часу (19. 11. 1997) старту першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка з космодрому на мисі Канаверал (США) на космічній ракеті «Колумбія»

***

- 100** років з часу (31.03.1922) 31 березня заснування в Києві студії-театру «Березиль» режисером і драматургом Лесем Курбасом (Терн.)
- 425** років з часу (10.01.1597) народження **Петра Могили** – українського політичного, церковного та освітнього діяча
- 350** років з часу (11.10.1672) народження **Пилипа Орлика** – українського державного, політичного, військового діяча

Січень

1 Новий рік

85 років від дня народження **Віктора Івановича Кави** (1937–2004), українського письменника

2 135 років від дня народження **Миколи Андрійовича Чайковського** (1887–1970), ученого-математика (Терн.)

3 155 років від дня народження **Євгенії Іванівни Бохенської** (1867–1944), письменниці, фольклористки, активної учасниці УВО та ОУН (Терн.)

130 років від дня народження **Джона Рональда Руела Толкіна (Толкієна)** (1892–1973), англійського письменника, казкаря, одного з фундаторів фентезі

4 140 років від дня народження **Євгена Теодоровича Турули** (1882–1951), композитора, диригента, музичного діяча, священника (Терн.)

5 90 років від дня народження **Умберто Еко** (1932–2016), італійського письменника, філософа, лінгвіста

6 Святвечір перед Різдвом Христовим

190 років від дня народження **Гюстава Доре** (1832–1883), французького художника-ілюстратора

7 Різдво Христове

75 років від дня народження *Віри Григорівни Самчук* (1947), актриси драмтеатру, заслуженої артистки України

14 Новий рік за старим стилем. День святителя Василя Великого

140 років від дня народження *Івана Івановича Огієнка (Іларіона)* (1882–1972), українського церковного, громадського діяча, митрополита, історика церкви, мовознавця

85 років від дня народження *Євгена Пилиповича Гуцала* (1937–1995), українського письменника, сценариста, журналіста

15 400 років від дня народження Жана Батіста Мольєра (Поклена) (1622–1673), французького драматурга, актора

30 років тому (1992) Верховна Рада України затвердила Державний гімн України «Ще не вмерла Україна»

18 Святвечір Водохресний. Голодна кутя

140 років від дня народження *Алана Александра Мілна* (1882–1956), англійського дитячого письменника

125 років від дня народження *Панаса Сильвестровича Карабіневича* (1897–1964), українського актора, режисера і театрального діяча (Терн.)

19 Богоявлення Господнє. Водохреща

110 років від дня народження *Ярослава Семеновича Стецька* (1912–1986), визначного діяча національно-визвольного руху (Терн.)

21 110 років від дня народження Альфреда Шклярського (1912–1992), польського письменника, автора пригодницьких романів

- 22 **День Соборності України**
- 23 **190** років від дня народження *Едуарда Мане* (1832–1883), французького живописця-імпресіоніста
- 24 **290** років від дня народження *П'єра-Огюстена Карона де Бомарше* (1732–1799), французького драматурга епохи Просвітництва
- 25 **День студентства, або Тетянин день**
- 27 **Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту**
190 років від дня народження *Льюїса Керролла* (справж. – Чарльз Латвідж Доджсон) (1832–1898), англійського письменника, математика, філософа, священника
- 28 **30** років тому (1992) Верховна Рада України затвердила Державний прапор України
- 29 **День пам'яті героїв Крут**
- 31 **225** років від дня народження *Франца Петера Шуберта* (1797–1828), австрійського композитора

Лютий

- 1 **125** років від дня народження *Євгена Филімоновича Маланюка* (1897–1968), поета українського зарубіжжя
120 років від дня народження *Оксани Михайлівни Лятуринської* (1902–1970), поетеси українського зарубіжжя, скульпторки (Терн.)
- 2 **210** років від дня народження *Євгена Павловича Гребінки* (1812–1848), українського письменника, байкаря, видавця
- 7 **210** років від дня народження *Чарльза Дікенса* (1812–1870), англійського прозаїка

- 12** Собор трьох святих
- 14** День святого Валентина
- 15** Стрігання Господа Нашого Ісуса Христа
- 17** 130 років від дня народження *Йосифа Сліпого* (1892–1984), визначного українського церковного та громадського діяча, патріарха Української греко-католицької церкви (Терн.)
- 110 років від дня народження *Аліси Мері Нортон* (Андре Нортон) (1912–2005), американської письменниці-фантастки
- 19** 30 років тому (1992) Верховна Рада України затвердила тризуб як малий Державний герб України
- 20** День вшанування Героїв Небесної Сотні.
Початок неоголошеної війни Росії проти України
- 75 років від дня народження *Володимира Кириловича Дячуна* (1947), поета, есеїста, перекладача (Терн.)
- 21** Міжнародний день рідної мови
- 25** 135 років від дня народження *Леся Курбаса* (1887–1937), українського режисера, актора, теоретика театру, драматурга, засновника театру «Березіль» (Терн.)
- 26** 220 років від дня народження *Віктора-Марі Гюго* (1802–1885), французького прозаїка, поета і драматурга
- 27** 215 років від дня народження *Генрі Водсворда Лонгфелло* (1807–1882), американського поета, прозаїка
- 28** 145 років від дня народження *Сергія Едуардовича Борткевича* (1877–1952), українського композитора, піаніста і педагога

лютий – 35 років із часу заснування меморіального музею-садиби **Леся Курбаса** в с. Старий Скалат Тернопільського району (лютий, 1987) (Терн.)

Березень

- 2 Всесвітній день читання вголос**
140 років від дня народження *Архипа Юхимовича Тесленка* (1882–1911), українського письменника
- 3 Всесвітній день письменника**
- 5 195 років від дня народження Леоніда Івановича Глібова** (1827–1893), українського байкаря, поета, журналіста
- 8 Міжнародний жіночий день**
- 9 День народження Тараса Григоровича Шевченка** (1814–1861), видатного українського поета, художника, мислителя
- 16 140 років від дня народження Христини Олексіївни Алчевської** (1882–1931), української письменниці, педагогині, перекладачки
- 18 180 років від дня народження Стефана Малларме** (1842–1898), французького поета-символіста
140 років від дня народження *Олекси Михайловича Іванчука* (1882–1920), українського публіциста, фольклориста та етнографа
- 20 90 років від дня народження Анатолія Івановича Григорука** (1932), українського прозаїка, поета, перекладача
- 21 Всесвітній день поезії**

- 85** років від дня народження *Романа Теодоровича Гром'яка* (1937–2014), літературознавця, доктора філологічних наук (Терн.)
- 22** **180** років від дня народження *Миколи Віталійовича Лисенка* (1842–1912) (за ін. д. 22. 03), українського композитора, етнографа, громадського діяча
- 95** років від дня народження *Теофіля Івановича Комаринця* (1927–1991), літературознавця, фольклориста, дійсного члена НТШ (Терн.)
- 24** **75** років від дня народження *Євгена Івановича Безкорвайного* (1947–2015), поета, журналіста
- 25** День Служби безпеки України
- 155** років від дня народження *Артуро Тосканіні* (1867–1957), італійського диригента
- 150** років від дня народження *Григорія Хомишина* (1867–1945), кардинала УГКЦ, Преосвященного владика (Терн.)
- 26** День Національної гвардії України.
- Година Землі (остання субота березня) – 20. 30–21. 30
- 27** Міжнародний день театру
- 28** **430** років від дня народження *Яна Амоса Коменського* (1592–1670), чеського письменника, педагога-гуманіста, громадського діяча
- 80** років від дня народження *Станіслава Мар'яновича Ковальчука* (1942), живописця (Терн.)
- 31** **140** років від дня народження *Корнія Івановича Чуковського* (справж. – Микола Васильович Корнейчуков) (1882–1969), російського поета, літературознавця, перекладача

Квітень

- 1 День сміху.
Міжнародний день птахів
- 2 Міжнародний день дитячої книги.
Всесвітній день розповсюдження інформації щодо проблем аутизму
290 років від дня народження *Франца Йозефа Гайдна* (1732–1809), австрійського композитора
- 4 День створення НАТО (1949)
- 7 Всесвітній день здоров'я.
Благовіщення Пресвятої Богородиці
- 9 75 років від дня народження *Данила Ілліча Теличина* (1947–2010), поета, публіциста, журналіста (Терн.)
- 11 85 років від дня народження *Євгена Тимофійовича Удіна* (1937), графіка, заслуженого художника УРСР (Терн.)
- 12 Всесвітній день авіації і космонавтики
- 15 570 років від дня народження *Леонардо да Вінчі* (1452–1519), італійського живописця, скульптора, архітектора
210 років від дня народження *Теодора Руссо* (1812–1867), французького живописця, графіка
- 16 День довкілля (3-я субота квітня)
- 17 Вхід Господній в Єрусалим. Вербна неділя
- 18 Міжнародний день пам'яток і визначних місць
125 років від дня народження *Мар'яна Михайловича Крушельницького* (1897–1963), українського актора і режисера, педагога (Терн.)

90 років від дня народження *Георгія Михайловича Петрука-Попика* (1932–2006), поета, публіциста (Терн.)

85 років від дня народження *Володимира Григоровича Рутківського* (1937), українського письменника

75 років від дня народження *Ганни Михайлівни Костів-Гуски* (1947), поетеси, перекладачки, лікарки, громадської діячки (Терн.)

22 Всесвітній день Матері-Землі

23 Всесвітній день книги та авторського права

24 Світле Христове Воскресіння. Пасха

155 років від дня народження *Олександра Михайловича Колесси* (1867–1945), українського літературознавця, мовознавця, фольклориста і поета

25 **115** років від дня народження *Миколи Петровича Трублаїні* (справж. – Трублаєвський) (1907–1941), українського письменника

26 День Чорнобильської трагедії (1986)

30 **90** років від дня народження *Василя Андрійовича Шевчука* (1932–1999), українського письменника

Травень

1 День праці

2 **120** років від дня народження *Алана Маршалла* (1902–1984), австралійського письменника

5 **115** років від дня народження *Ірини Вільде* (справж. – Дарина Дмитрівна Макогон) (1907–1982), української письменниці

- 6   **150** років від дня народження *Миколи Івановича Коробки* (1872–1921), фольклориста, літературознавця (Терн.)
- 8   **День Матері** (2-а неділя травня)
Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
95 років від дня народження *Ростислава Олександровича Глуква* (1927–1990), художника (Терн.)
- 8–9 **Дні пам'яті та примирення, присвячені жертвам Другої світової війни**
- 15 **Міжнародний день родини (сім'ї).**
День пам'яті жертв політичних репресій (3-я неділя травня)
165 років від дня народження *Андрія Яковича Чайковського* (1857–1935), українського письменника (Терн.)
- 16 **205** років від дня народження *Миколи Івановича Костомарова* (1817–1885), українського історика, письменника, публіциста, етнографа, фольклориста
- 17 **100** років від дня народження *Анатолія Андрійовича Дімарова* (при народженні – Анатолій Андроникович Гарасюта) (1922–2014), українського письменника, лауреата Шевченківської премії (1981)
- 18 **Міжнародний день музеїв**
- 19 **Всесвітній день вишиванки** (3-й четвер травня)
90 років від дня народження *Петра Павловича Ребра* (1932–2014), українського письменника, сатирика і гумориста, громадського діяча
- 21 **День Європи** (3-я субота травня).

- День науки** (3-я субота травня)
- 23** День перепоховання праху *Т. Г. Шевченка* на Чернечій горі біля Канева (1861)
- 180** років від дня народження *Марії Конопницької* (1842–1910), польської поетеси, новелістки
- 24** День слов'янської писемності та культури
- 140** років від дня народження *Кирила Григоровича Стеценка* (1882–1922), українського композитора, хорового диригента
- 110** років від дня народження *Михайла Панасовича Стельмаха* (1912–1983), українського письменника
- 25** **60** років від дня народження *Надії Семенівни Новіцької* (1962), директорки Тернопільської обласної бібліотеки для дітей (Терн.)
- 27** **115** років від дня народження *Геофіля Петровича Коструби* (1907–1943), історика, літературознавця, публіциста, енциклопедиста (Терн.)
- 29** Міжнародний день миротворців
- 30** **135** років від дня народження *Олександра Порфіровича Архипенка* (1887–1964), українського скульптора, графіка, теоретика мистецтв
- 31** Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням
- 130** років від дня народження *Костянтина Георгійовича Паустовського* (1892–1968), російського прозаїка

Червень

- 1** Міжнародний день захисту дітей. Всесвітній день батьків

- 2   **85** років від дня народження *Богдана Михайловича Бойка* (1937–2000), українського письменника, редактора
- 4   **Міжнародний день безвинних дітей-жертв агресії**
- 5   **Всесвітній день охорони навколишнього середовища**
- 6   **День журналіста**
85 років від дня народження *Петра Мойсейовича Перебийноса* (1937), українського поета, драматурга, журналіста, громадського діяча
- 8   **175** років від дня народження *Олександра Григоровича Барвінського* (1847–1926), українського історика, педагога і громадського діяча (Терн.)
- 12   **130** років від дня народження *Арсена Васильовича Річинського* (1892–1956), українського публіциста, видавця, церковного діяча, композитора, лікаря (Терн.)
- 15   **120** років від дня народження *Наталії Андріївни Лівницької-Холодної* (1902–2005), поетеси і перекладачки українського зарубіжжя (Канада)
- 17   **140** років від дня народження *Ігоря Федоровича Стравинського* (1882–1971), російського композитора, диригента, піаніста українського козацького походження
- 19   **День батька** (3-я неділя червня)
155 років від дня народження *Євгена Івановича Купчинського* (1867–1938), українського композитора, диригента (Терн.)
75 років від дня народження *Богдана Миколайовича Андрушківа* (1947), економіста, письменника, громадського діяча (Терн.)
- 22   **День Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні**

- 120** років від дня народження *о. Петра Герети* (1902–1974), поета, композитора, священника (Терн.)
- 23** **105** років від дня проголошення **I Універсалу** Української Центральної Ради (1917) про автономію України
- 140** років від дня народження *Зенона Францисковича Кузелі* (1882–1952), українського фольклориста, етнографа, бібліографа, мовознавця, видавця (Терн.)
- 26** День молоді (остання неділя червня)
- 28** День Конституції України
- 445** років від дня народження *Пітера Пауеля Рубенса* (1577–1640), фламандського живописця
- 310** років від дня народження *Жана Жака Руссо* (1712–1778), французького філософа-просвітителя, письменника
- 30** **115** років від дня народження *Романа Осиповича Шухевича* (псевд. – Тарас Чупринка, Дзвін, Чернець та ін.) (1907–1950), українського політичного і військового діяча

Липень

- 1** День архітектури України
- 3** **105** років від дня народження *Анатолія Яблонського* (1912–1954), українського живописця, іконописця
- 7** Різдво Святого Пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоанна. Свято Івана Купала
- 140** років від дня народження *Янки Купали* (справж. – Іван Домінікович Луцевич) (1882–1942), білоруського поета

- 135** років від дня народження *Марка Захаровича Шагала* (1887–1985), російського та французького художника-сюрреаліста
- 8** День родини
- 15** **130** років від дня народження *Мілені Іванівни Рудницької* (1892–1967), політичної і громадської діячки, журналістки, письменниці (Терн.)
- 105** років від дня народження *Марії Авакумівни Познанської* (1917–1995), української поетеси
- 16** **105** років від часу проголошення **II Універсалу** Української Центральної Ради (1917)
- 85** років від дня народження *Ади Миколаївни Роговцевої* (1937), української актриси, народної, громадської діячки, волонтерки, Героя України
- 80** років від дня народження *Ігоря Прокоповича Левенця* (1942), хорового диригента, педагога (Терн.)
- 21** **115** років від дня народження **Олега Ольжича** (справж. – Олег Олександрович Кандиба) (1907–1944), українського письменника, науковця, політичного діяча
- 24** **220** років від дня народження *Олександра Дюма* (батька) (1802–1870), французького прозаїка
- 55** років від дня народження братів **Дмитра та Віталія Капранових** (1967), українських прозаїків, видавців
- 28** День Хрещення Київської Русі-України. День Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого
- 29** **205** років від дня народження *Івана Костянтиновича Айвазовського* (1817–1900), українського та російського живописця-мариніста вірменського походження

30 Всесвітній день боротьби з торгівлею людьми

Серпень

- 2 105 років від дня народження *Олекси Яковича Ющенка* (1917–2008), українського поета, прозаїка
- 70 років від дня народження *Богдана Івановича Мельничука* (1952), українського письменника, журналіста, редактора, краєзнавця (Терн.)
- 4 День Національної поліції України
- 6 140 років від дня народження *Ірини Андріївни Коссакової* (1882–1952), драматичної артистки (Терн.)
- 7 75 років від дня народження *Софії Ротару* (1947), естрадної співачки, народної артистки України
- 10 70 років від дня народження *Олександра Григоровича Астаф'єва* (1952), письменника, перекладача, педагога (Терн.)
- 14 155 років від дня народження *Джона Голсуорсі* (1867–1933), англійського письменника
- 85 років від дня народження *Володимира Олександровича Базилевського* (1937), українського письменника, критика, перекладача
- 16 60 років від дня народження *Юрія Романовича Іздрика* (1962), українського поета, прозаїка, культуролога
- 18 135 років від дня народження *Ганни Амвросіївни Крушельницької* (1887–1965), української співачки (Терн.)
- 75 років від дня народження *Ярослава Петровича Сачка* (1947–2007), поета, журналіста (Терн.)
- 19 Преображення Господнє. Яблучний спас

- 120** років від дня народження *Івана Яковича Теслі* (1902–1996), ученого-географа, педагога (Терн.)
- 120** років від дня народження *Олеся Васильовича Донченка* (1902–1954), українського письменника
- 20** **195** років від дня народження *Шарля де Костера* (1827–1879), бельгійського письменника, критика
- 23** **День Державного Прапора України**
155 років від дня народження *Осипа Степановича Маковея* (1867–1925), українського письменника, критика, публіциста
- 24** **День Незалежності України** (1991)
85 років від дня народження *Ніни Леонідівни Бічуї* (1937), української письменниці, журналістки
75 років від дня народження *Ярослава Степановича Новака* (1947), живописця-монументаліста (Терн.)
- 27** **120** років від дня народження *Юрія Івановича Яновського* (1902–1954), українського письменника-романтика
70 років від дня народження *Михайла Якубовича Форгеля* (1952–2006), художнього керівника Тернопільського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка (Терн.)
- 28** **Успіння Пресвятої Богородиці. Свято Першої Пречистої**
85 років від дня народження *Тамари Олексіївни Удіної* (1937–2013), мистецтвознавиці, художниці (Терн.)
- 29** **День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України** (Указ Президента від 23. 08. 2019)

160 років від дня народження *Моріса Метерлінка* (1862–1949), бельгійського драматурга, поета, філософа

110 років від дня народження *Богдана Івановича Блажкевича* (1912–1986), українського вченого-електротехніка (Терн.)

30 **100** років від дня народження *Павла Прокоповича Глазового* (1922–2004), українського поета

Вересень

1 День знань

65 років Тернопільському медичному університетові ім. І. Я. Горбачевського (1957)

5 **205** років від дня народження *Олексія Костянтиновича Толстого* (1817–1875), російського письменника, поета, драматурга

6 **125** років від дня народження *Івана Кіндратовича Микитенка* (1897–1937), українського прозаїка, письменника і драматурга

8 Міжнародний день грамотності

10 День українського кіно (2-а субота вересня)

11 **160** років від дня народження *О. Генрі* (справж. – Вільям Сідні Портер) (1862–1910), американського письменника-новеліста

110 років від дня народження *Дмитра Васильовича Ткача* (1912–1993), українського прозаїка

15 **145** років від дня народження *Олени Львівни Кульчицької* (1877–1967), української художниці, педагогині (Терн.)

- 130 років від дня народження *Михайла Гайворонського* (1892–1949), композитора, диригента, поета, музично-громадського діяча (Терн.)
- 17 День винахідника і раціоналізатора (3-я субота вересня)
- 20 55 років з часу заснування Денисівського краєзнавчого музею (1967) (Терн.)
- 21 Різдво Пресвятої Богородиці. Свято Другої Пречистої
75 років від дня народження *Любові Романівни Гонтарук* (1947), поетеси, педагога (Терн.)
- 23 150 років від дня народження *Соломії Амвросіївни Крушельницької* (1872–1952), української співачки, педагога (Терн.)
- 25 День вихователя (4-а неділя вересня)
90 років від дня народження *Анатолія Борисовича Солов'яненка* (1932–1999), українського співака
- 29 475 років від дня народження *Мігеля (Мігеля) де Сервантеса Сааведра* (1547–1616), іспанського прозаїка, драматурга і поета
- 30 Всеукраїнський день бібліотек.
Свято Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії

Жовтень

- 1 Міжнародний день музики.
Міжнародний день людей похилого віку
125 років від дня народження *Валер'яна Львовича Поліщука* (1897–1937), українського письменника, прозаїка

2 День працівників освіти. День вчителя (1-а неділя жовтня)

Міжнародний день боротьби проти насилля

125 років від дня народження *Леоніда Марковича Мосендза* (псевд. – Осип Лясковець) (1897–1948), прозаїка, поета, гумориста українського зарубіжжя

3 Всесвітній день архітектури (1-й понеділок жовтня)

4 175 років від дня народження *Луї Генрі Буссенара* (1847–1910), французького прозаїка, мандрівника

65 років від дня народження *Олеся Григоровича Льченка* (1957), українського письменника

9 День художника (2-а неділя жовтня)

10 75 років від дня народження *Ніни Матвієнко* (1947), української співачки, народної артистки України

11 80 років від дня народження *Володимира Олександровича Яворівського* (1942–2021), українського письменника, публіциста, громадсько-політичного діяча

14 День українського козацтва.

Покрова Пресвятої Богородиці.

День захисників і захисниць України

80 років з часу створення *Української Повстанської Армії (УПА)* (1942)

18 110 років від дня народження *Євгена–Ярослава Львовича Курила* (1912–1984), українського драматичного актора театру і кіно (Терн.)

20 120 років від дня народження *Марії Антонівни Кременярівської* (з дому – Цимбалюк, у заміжжі – Кавун)

- (1902–3.12.1998, або 3.01.1999), української письменниці (Терн.)
- 22 **135** років від дня народження *Джона Сайласа Ріда* (1887–1920), американського письменника, журналіста
- 24 **День Організації Об'єднаних Націй.**
Міжнародний день шкільних бібліотек (4-й понеділок жовтня)
- 140** років від дня народження *Софії Львівни Дністрянської* (1882–1956), української піаністки, музичного критика, педагога (Терн.)
- 26 **65** років від дня народження *Олександра Івановича Смика* (1957), культуролога, поета, драматурга, громадського і культурного діяча (Терн.)
- 27 **240** років від дня народження *Нікколо Паганіні* (1782–1840), італійського скрипаля і композитора, одного з основоположників музичного романтизму
- 30 **140** років від дня народження *Михайла Львовича Бойчука* (1882–1937), українського живописця-монументаліста (Терн.)

Листопад

- 3 **140** років від дня народження *Якуба Коласа* (Костянтина Михайловича Міцкевича) (1882–1956), білоруського письменника, драматурга
- 135** років від дня народження *Самуїла Яковича Маршака* (1887–1964), російського письменника, перекладача
- 60** років від дня народження *Ірен Віталіївни Роздобудько* (1962), української письменниці, сценаристки, ілюстраторки

- 4   **150** років від дня народження *Богдана Сильвестровича Лепкого* (1872–1941), українського прозаїка, поета, літературознавця, перекладача (Терн.)
- 135** років від дня народження *Олександра Анастасійовича Неприцького-Грановського* (1887–1976), вченого-зоолога, публіциста, письменника, громадсько-культурного діяча (Терн.)
- 9   **День української писемності та мови.**
- Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва**
- 10   **135** років від дня народження *Арнольда Цвейга* (1887–1968), німецького письменника, громадського діяча
- 14   **125** років від дня народження *Ганни Іллівни Бабіївни* (1897–1979), української актриси театру й кіно (Терн.)
- 115** років від дня народження *Астрід Анни Емілії Ліндгрен* (1907–2002), шведської письменниці-казкарки
- 110** років від дня народження *Андрія Самійловича Малишка* (1912–1970), українського поета
- 16   **Міжнародний день толерантності**
- 18   **175** років від дня народження *Володимира Михайловича Навроцького* (1847–1882), економіста, юриста, етнографа, поета, критика, публіциста (Терн.)
- 20   **Всесвітній день дитини**
- 105** років тому (1917) проголошено **III Універсал Української Центральної Ради**
- 21   **День Гідності та Свободи**
- 70** років від дня народження *Сергія Георгійовича Якутовича* (1952–2017), українського художника-ілюстратора, графіка

- 26 **День пам'яті жертв Голодоморів** (4-а субота листопада)
- 29 **220 років від дня народження *Вільгельма Гауфа*** (1802–1827), німецького письменника-казкаря
- 30 **355 років від дня народження *Джонатана Свіфта*** (1667–1745), англійського письменника-сатирика
- 75 років від дня народження *Катерини Вакулівни Мотрич*** (1947), української письменниці

Грудень

- 1 **Всесвітній день боротьби зі СНІДом.**
Всеукраїнський референдум підтвердив Акт проголошення Незалежності України (1991)
- 2 **120 років від дня народження *Катерини Федорівни Перелісної*** (справж. – Глянько-Попова) (1902–1995), поетеси українського зарубіжжя (США)
- 3 **300 років від дня народження *Григорія Савича Сковороди*** (1722–1794), українського поета, філософа
- 145 років від дня народження *Степана Львовича Рудницького*** (1877–1937), українського географа картографа, етнографа та академіка (Терн.)
- 125 років від дня народження *Андрія Васильовича Головка*** (1897–1972), українського письменника
- 5 **Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку**
- 6 **День Збройних сил України**
- 7 **День місцевого самоврядування. Всесвітній день української хустки**

- 8 **115** років від дня народження *Антон Федоровича Хиженяка* (1907–1993), українського письменника
- 10 **День прав людини**
- 13 **225** років від дня народження *Генріха Гейне* (1797–1856), німецького поета
- 85** років від дня народження *Пауля Маара* (1937), німецького прозаїка, казкаря, драматурга, перекладача, художника-ілюстратора
- 17 **85** років від дня народження *Марії Євгенівни Гонти* (1937), актриси та співачки, заслуженої артистки УРСР (Терн.)
- 18 **130** років від дня народження *Миколи Гуровича Куліша* (1892–1937), українського драматурга, представника Розстріляного відродження
- 19 **Святителя і чудотворця Миколая**
- 21 **105** років від дня народження *Генріха Теодора Белля* (1917–1985), німецького прозаїка
- 24 **85** років від дня народження *В'ячеслава Максимовича Чорновола* (1937–1999), політика, журналіста, публіциста
- 25 **Католицьке Різдво**
- 95** років від дня народження *Олеся Павловича Бердника* (27. 11. 1926; 25. 12. 1927–2003), українського письменника-фантаста
- 31 **145** років від дня народження *Гната Мартиновича Хоткевича* (1877–1938), українського письменника
- 150** років від дня народження *Володимира Йосиповича Левицького* (1872–1956), вченого-математика, доктора філософії (Терн.)

130 років від дня народження *Михайла Васильовича Семенка* (1892–1937), українського поета доби Розстріляного відродження, теоретика українського футуризму

Цього року відзначається:

- 985** років від заснування бібліотеки Софіївського собору, першої відомої бібліотеки в Київській Русі (1037)
- 390** років від початку діяльності Києво-Могилянського колегіуму, першого вищого навчального закладу на території України (1632)
- 185** років з початку видання діячами «Руської трійці» альманаху «Русалка Дністровая», першої книги українською мовою в Галичині (1837)
- 85** років з часу створення Кременецького краєзнавчого музею (1937)
- 65** років Струсівській заслуженій самодіяльній капелі бандуристів «Кобзар» (1957)

Календар неформальних свят

1 січня	Всесвітній день миру. Всесвітній день сім'ї
4 січня	Всесвітній день азбуки Брайля
6 січня	Всесвітній день дітей-сиріт війни
11 січня	Всесвітній день «дякую»
15 січня	День народження Вікіпедії
16 січня	Всесвітній день снігу
17 січня	День дітей-винахідників
21 січня	Міжнародний день об'ємів
30 січня	Міжнародний день без Інтернету (остання неділя січня)
1 лютого	Всесвітній день читання вголос
6 лютого	Всесвітній день без мобільного телефону
8 лютого	День безпечного інтернету (2-й вівторок лютого)
11 лютого	Міжнародний день жінок і дівчат в науці
14 лютого	День всіх закоханих. Міжнародний день дарування книг. День комп'ютерника
17 лютого	День спонтанного прояву доброти
1 березня	Всесвітній день кішок
9 березня	Міжнародний день діджея
18 березня	Всесвітній день сну (3-я п'ятниця березня)
20 березня	Міжнародний день щастя. Міжнародний день макарунів
21 березня	Міжнародний день ляльок

6 квітня	Всесвітній день мультфільмів
13 квітня	Всесвітній день рок-н-ролу
20 квітня	Міжнародний день секретаря
27 квітня	Всесвітній день дизайну
29 квітня	Міжнародний день танцю
30 квітня	Міжнародний день джазу
1 травня	День батяра (у Львові)
3 травня	День Сонця. День кондитера
15 травня	Міжнародний день сім'ї
21 травня	Міжнародний день чаю
24 травня	Всесвітній день парків
25 травня	Міжнародний день філолога
31 травня	Всесвітній день блондинок
1 червня	Всесвітній день батьків. Всесвітній день молока
8 червня	Всесвітній день океанів
9 червня	Міжнародний день друзів
10 червня	Всесвітній день морозива
19 червня	Всесвітній день дитячого футболу
21 червня	Міжнародний день йоги
2 липня	Всесвітній день собак. Всесвітній день НЛО, або День уфолога
6 липня	Всесвітній день поцілунку
11 липня	Всесвітній день шоколаду

12 липня	День фотографа
30 липня	Міжнародний день дружби
5 серпня	Міжнародний день світлофора
13 серпня	Всесвітній день шульги. День везіння
31 серпня	Всесвітній день блогера
9 вересня	Міжнародний день краси. День дизайнера
15 вересня	День народження Google
18 вересня	Міжнародний день читання електронних книг
19 вересня	День народження смайлика
21 вересня	Міжнародний день миру
25 вересня	День коміксів. Всесвітній день мрії
27 вересня	Всесвітній день туризму
29 вересня	Всесвітній день серця
7 жовтня	Всесвітній день усмішки (1-а п'ятниця жовтня)
11 жовтня	Міжнародний день дівчаток
14 жовтня	Всесвітній день яйця (2-а п'ятниця жовтня)
16 жовтня	День шефа
21 жовтня	Всесвітній день яблука
8 листопада	Міжнародний день КВК
9 листопада	День книги рекордів Гіннеса
11 листопада	Всесвітній день оригамі
20 листопада	Всесвітній день дитини

21 листопада	Всесвітній день вітань. Всесвітній день телебачення
27 листопада	Міжнародний день Біблії (остання неділя листопада)
30 листопада	День домашніх тварин
10 грудня	Всесвітній день футболу
21 грудня	День народження кросворду
26 грудня	День подарунків (у країнах Британської співдружності)
28 грудня	День календаря

Міста ювіляри:

- 925** років з дня заснування м. Теробовлі (1097)
- 795** років з дня заснування м. Кременця (1227)
- 625** років з часу заснування м. Бучача (1397)
- 500** років з дня заснування м. Чорткова (1522)

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ

Твори українських письменників:

- 835** років поемі «Слово о полку Ігоревім» (1187)
- 195** років творам «Рибалка», «Батько та син», «Дві пташки в клітці», «Рибка», «До Пархома» (1827) П. Гулака-Артемовського
- 190** років повісті «Вечори на хуторі біля Диканьки» (1832) М. Гоголя
- 180** років роману «Мертві душі» (1842) М. Гоголя
- 165** років збірці «Народні оповідання» (1857) Марка Вовчка
- 160** років повісті «Кармелюк» (1862) Марка Вовчка
- 140** років роману «Захар Беркут» (1882) І. Франка
- 130** років віршу «Досвітні вогні» (1872) Лесі Українки
- 105** років роману «Федько-халамидник» (1917) В. Винниченка
- 90** років повісті «В бур'янах» (1932) С. Васильченка

Твори зарубіжних письменників:

- 715** років поемі «Божественна комедія» (1307) Данте Аліг'єрі
- 490** років повісті «Гаргантюа і Пантагрюель» (1532–1564) Ф. Рабле

- 325** років казкам **«Попелюшка, або Кришталева туфелька», «Кіт у чоботях», «Синя борода», «Хлопчик мізинчик»** (1697) Ш. Перро
- 210** років казкам **«Золотий гусак», «Король-Жабеня, або Залізний Генріх»**, а також першій частині збірки **«Дитячі і сімейні казки»** (1812) Братів Грімм
- 195** років казці **«Карлик Ніс»** (1827) Ф. Гауфа
- 195** років **«Книзі пісень»** (1827) Г. Гейне
- 190** років трагедії **«Фауст»** (1832) Й. В. Гете
- 185** років роману **«Олівер Твіст»** (1837) Ч. Діккенса
- 175** років роману **«Джен Ейр»** (1847) Ш. Бронте
- 170** років роману **«Хатина дядька Тома»** (1852) Р. Бічер-Стоу
- 160** років роману **«Знедолені»** (1862) В. Гюго
- 160** років роману **«Батьки і діти»** (1862) І. Тургенєва
- 155** років роману **«Діти капітана Гранта»** (1862) Ж. Верна
- 155** років роману **«Злочин і кара»** (1867) Ф. Достоевського
- 155** років роману **«Легенда про Уленшпігеля»** (1867) Ш. де Костера
- 150** років роману **«Навколо світу за 80 днів»** (1872) Ж. Верна
- 145** років роману **«Анна Кареніна»** (1877) Л. Толстого
- 140** років повісті **«Принц і жебрак»** (1882) М. Твена
- 125** років роману **«Людина-невидимка»** (1897) Г. Уеллса
- 125** років роману **«Овід»** (1897) Е. Войнич
- 120** років повісті **«Собака Баскервілів»** (1902) А. Конан-Дойля

- 120 років казці **«Пітер Кролик»** (1902) Б. Поттер
- 115 років оповіданню **«Любов до життя»** (1907) Дж. Лондона
- 115 років пригодам **«Чудова подорож Нільса з дикими гусьми»** (1907) С. Лагерлеф
- 110 років роману **«Фінансист»** (1912) Т. Драйзера
- 110 років роману **«Загублений світ»** (1912) А. Конан-Дойля
- 105 років казці **«Крокодил»** (1917) К. Чуковського
- 100 років роману **«Сага про Форсайтів»** (1922) Д. Голсуорсі
- 100 років роману **«Пурпурові вітрила»** (1922) О. Гріна
- 100 років роману **«Одіссея капітана Блада»** (1922) Р. Сабатіні
- 85 років роману-казці **«Хоббіт, або Туди і назад»** (1937) Дж. Р. Р. Толкіна
- 80 років повісті **«Маленький принц»** (1942) А. Сент-Екзюпері
- 75 років роману **«Чума»** (1947) А. Камю
- 70 років повісті **«Старий і море»** (1952) Е. Хемінгуей
- 65 років оповіданню **«Вино із кульбаби»** (1957) Р. Бредбері
- 60 років збірці **«Казки по телефону»** (1962) Д. Родарі
- 55 років роману **«Сто років самотності»** (1967) Г. Гарсія Маркеса
- 50 років повісті **«Пікнік на узбіччі»** (1972) А. і Б. Стругацьких

При підготовці були використані такі довідкові видання:

Більчук, М. Українські та зарубіжні письменники : розповіді про життя і творчість / М. Більчук ; дизайн С. Бедної. – 2-е вид., змін. і доповн. – Тернопіль : Підруч. і посібн., 2014. – 254 с. : іл.

Історія української літератури: у 2 т. – Київ : Наук. думка, 1987–1988.

Зарубіжні письменники: енциклопед. довід. : у 2 т. / за ред. Н. Михальської, Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005–2006.

Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2021. – Київ, 2020. – № 4. – С. 100–120.

Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2017 рік : бібліогр. покаж. / уклад. М. Пайонк. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. – 145 с.

Письменники України : біобібліогр. довід. / упоряд. В. Павловська, Л. Бубнова, Л. Сіренко. – Київ : Укр. письменник, 2006. – 514 с.

Список використаних сайтів мережі інтернет:

Автори [Електронний ресурс] // Видавництво Старого Лева : [веб-сайт] – Електронні дані. – Режим доступу: <https://stary-lev.com.ua/old-lion/authors> (дата звернення : 15. 06. 2021). – Назва з екрана.

Золота колекція дитячої літератури [Електронний ресурс] : [із розділу рекомендаційного покажчика «Природа і людина» // Національна бібліотека України для дітей : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/-default.aspx?id=1866> (дата звернення : 15. 06. 2021). – Назва з екрана.

Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] [Електронний ресурс] / Наук. тов-во імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р В. Кубійович. – Париж ; Нью-Йорк : Молоде життя ; Львів ; Київ : Глобус, 1955–2003. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/encycl/eu.html> (дата звернення : 13. 07. 2021). – Назва з екрана.

Нові імена в українській дитячій літературі [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. // Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна : [веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу : http://laginlib.org.ua/book-galaxy/new_name (дата звернення: 17. 06. 2021). – Назва з екрана.

Українська Літературна Енциклопедія [Електронний ресурс] : у 5 т. / Ін-т літ. імені Т. Г. Шевченка Акад. наук Української РСР ; Гол. ред. Укр. Рад. Енциклопедії ім. М. П. Бажана. – Електронні дані. – Режим доступу : <http://izbornyk.org.ua/ulencycl/ule.html> (дата звернення : 14. 07. 2021). – Назва з екрана.

ДЛЯ НОТАТОК

Наша адреса:

м. Тернопіль
вул. Коперника, 17

Тел.: (0352) 23 59 47
(096) 096 79 92

E-mail: chbibl@ukr.net

Сайт: odb.te.ua

[@ternoteka](https://www.facebook.com/odbteua)

